

Raadsvoorstel

Opsteller

Haverkamp, Symke

Vergadering van

26 april 2021

Kenmerk

Z/21/013909 / D/21/017868

Portefeuillehouder

George Becht

Portefeuille

Regionale Samenwerking en Toekomstvisie Lopikerwaard

Onderwerp

Nota verbonden partijen 2021

Samenvatting

In de Nota verbonden partijen 2021 wordt een algemeen kader gegeven hoe de gemeente Woerden omgaat met verschillende samenwerkingsvormen, zoals bijvoorbeeld gemeenschappelijke regelingen, stichtingen en besloten vennootschappen. De nota richt zich op het besluit tot samenwerking en keuze uit verschillende vormen van samenwerking, de juiste omgang met verschillende verbonden partijen (good governance) en de mogelijkheden tot sturing op verbonden partijen door de raad.

Gevraagd besluit

De raad besluit:

1. De Nota verbonden partijen 2014 in te trekken.
 2. De Nota verbonden partijen 2021 vast te stellen.
-

Inleiding

De gemeente Woerden werkt in veel vormen samen met andere partijen, bijvoorbeeld bij de inkoop van zorg in het sociaal domein. De redenen om samen te werken zijn om kosten te sparen (financiële efficiëntie, zoals in het geval van de parkeerservice) of om uitdagingen aan te gaan die we niet in ons eentje op kunnen lossen (effectiviteit, zoals in het geval van bodemdaling in de regiodeal Bodemdaling Groene Hart). In de afgelopen jaren is de noodzaak tot samenwerken met andere publieke en private instellingen steeds groter geworden, omdat de wereld om ons heen complexer en meer verweven wordt. De uitdagingen waar wij als lokale overheid voor staan, op bijvoorbeeld het gebied van de omgang met het milieu (opwek duurzame energie, stikstof, bodemdaling), mobiliteit, woningbouwopgave en jeugdzorg, overstijgen meer dan ooit de grenzen van de gemeente.

De extra aandacht die de raad de afgelopen twee jaar heeft voor regionale samenwerking is hiermee goed te begrijpen. Daarbij is de raad op zoek naar manieren om samenwerkingsverbanden van de gemeente te kunnen sturen en beïnvloeden. Dit betreft vooral de strategische samenwerkingen, zoals de U10, waarvoor een extra raads werkgroep is ingesteld, Alphen-Gouda-Woerden (AGW) en Ferm Werk.

Deze nota gaat niet in op de politieke afwegingen om deel te nemen aan een samenwerking of hoe belangrijk een specifieke samenwerking is in het verwezenlijken van de strategische doelen van Woerden. Met wie en hoe zouden we moeten samenwerken om Woerden vitaal te houden? Zo'n evaluatie van de huidige strategische samenwerkingen kan worden gegeven op het moment dat de doelen van Woerden helder zijn omschreven. Deze stap zetten raad en college met het opstellen van de omgevingsvisie en het reeds vastgestelde waardenkader. Als we in de omgevingsvisie onze doelen voor Woerden helder hebben gemaakt, kunnen we vervolgens bezien welke meerwaarde de huidige strategische samenwerkingsverbanden ons bieden. Duidelijk lijkt in ieder geval nu reeds dat we gegeven de uitdagingen voor Woerden niet zonder een samenwerkingsverband in de regio Utrecht of zonder een samenwerking in het Groene Hart

kunnen. Woerden maakt via deze samenwerkingsverbanden gebruik van onderzoeksfaciliteiten, capaciteit en expertise (bijvoorbeeld in de uitvoering van het Ruimtelijk Economisch Programma van de U10), en lobbykracht (bijvoorbeeld in het verkrijgen van het gebiedsfonds Middelland of de Regiodeal Bodemdaling Groene Hart) die Woerden op zichzelf stand niet kan genereren.

Deze nota gaat wel in op de algemene beleidskaders voor verbonden partijen in het algemeen: als je samen wilt werken, wat welke rechtsvorm is dan de beste en hoe stuur je op de verbonden partij? In het licht van de boven beschreven ontwikkelingen moeten ook deze kaders periodiek tegen het licht gehouden worden en geactualiseerd. Deze algemene beleidskaders zijn echter sinds 2014 niet meer gemoderniseerd.

Deze nota biedt een leidraad voor zowel de ambtelijke organisatie als het gemeentebestuur bij het opzetten en monitoren van een samenwerkingsverband. De nota bevat kaders en richtlijnen voor het beleid ten aanzien van verbonden partijen. In hoofdstuk 2 lichten we toe welke verbonden partijen er zijn, hoe we onze afwegingen maken om taken bij een verbonden partij onder te brengen en welke vorm die partij moet hebben.

In hoofdstuk 3 wordt beschreven hoe we de samenwerking met de verbonden partij willen inrichten. Het gaat dan om de governance: hoe vinden we dat moet worden gestuurd, beheerst, toezicht gehouden en verantwoord.

Hoofdstuk 4 handelt over de (her)evaluatie van verbonden partijen en uittrekking.

Hoofdstuk 5 is gewijd aan hoe de gemeente het goed functioneren van de verbonden partijen op afstand kan waarborgen. Welk instrumentarium hebben we daarvoor beschikbaar en wat vraagt dat van ons. Hierbij wordt expliciet ingegaan op de rol van de raad bij het sturen en controleren van het college bij het beheer van de verbonden partijen.

De bijlage toont een voorbeeld van een factsheet dat per verbonden partij kan worden opgesteld, waarmee het voorgestelde risicomanagement een handvat kan worden gegeven.

Op 26 maart 2020 is deze nota ingebracht tijdens de politieke avond. Naar aanleiding van het debat is hoofdstuk 4 over de (her)evaluatie en uittrekking toegevoegd.

Participatieproces

Er heeft geen participatie plaatsgevonden bij het opstellen van deze nota.

Wat willen we bereiken

Met deze geactualiseerde nota verbonden partijen willen we bereiken dat er een helder gedeeld beeld ontstaat over de omgang met verbonden partijen. Een expliciet onderdeel hiervan is de wijze waarop de raad verbonden partijen kan controleren en aansturen of welke overwegingen spelen bij het aangaan van nieuwe samenwerkingsverbanden.

Wat gaan we daarvoor doen

Deze nota biedt een leidraad voor zowel de ambtelijke organisatie als het gemeentebestuur bij het opzetten en monitoren van een samenwerkingsverband. De nota bevat kaders en richtlijnen voor het beleid ten aanzien van verbonden partijen. Met het volgen van deze leidraad verkrijgen we grip op samenwerkingen.

Argumenten

1. De raad wordt voorgesteld de nota verbonden partijen 2014 in te trekken want:

1.1 De nota verbonden partijen 2014 dient te worden ingetrokken omdat deze met de vaststelling van de nota verbonden partijen 2021 wordt vervangen.

2. De raad wordt voorgesteld de nota verbonden partijen 2021 vast te stellen want:

2.1 Er is een behoefte aan geactualiseerde beleidskaders bij de omgang met verbonden partijen;

2.2 Met de toenemende samenwerking met verbonden partijen heeft de raad expliciet sturingsinstrumenten op verbonden partijen nodig.

Kanttekeningen, risico's en alternatieven

1. De nota is tot stand gekomen in samenwerking met de griffie. De griffie heeft zich gebogen over de rol van de raad en de rolverdeling tussen raad en college.

Financiële gevolgen van het voorgestelde besluit

Dit besluit heeft geen financiële gevolgen.

Communicatie

Na vaststelling wordt deze nota gepubliceerd op PIM en worden de relevante ambtenaren op de hoogte gesteld.

Vervolgproces

Met het vaststellen van deze nota, stroomlijnen wij ons beheer van de verbonden partijen aan de hand van deze nota. Na het vaststellen van de omgevingsvisie bezien we inhoudelijk waar het strategisch zwaartepunt van onze samenwerkingen behoort te liggen.

Bevoegdheid raad

De raad is bevoegd om over dit voorstel een besluit te nemen op grond van de 'Algemene' bevoegdheid tot regeling en bestuur inzake de huishouding van de gemeente (artikel 108 juncto artikel 147 Gemeentewet).

Bijlagen

-Raadsbesluit (D/21/017869)

-Nota verbonden partijen 2021 (D/21/017865)
